

Retningslinjer for Bioingeniørfaglig institutt (BFI)

Med virkning fra 1. oktober 2021

1. Innledning

Bioingeniørfaglig institutt (BFI) ble opprettet ved fusjonen mellom Norges ingeniør- og teknologorganisasjon (NITO) og Norsk Bioingeniørforbund (NOBI), som et faglig institutt i NITO. Innenfor rammene av Bioingeniørfaglig institutt vil bioingeniørene gjennom økt satsning på faglig arbeid, styrke yrkesgruppens faglige identitet og selvstendighet.

Retningslinjene ble utarbeidet av NOBIs hovedstyre i nært samarbeid med landsstyret forut for NOBIs ekstraordinære representantskapsmøte i 1997.

Retningslinjene ble revidert første gang med virkning fra 1. januar 2006 og erstattet tidligere retningslinjer for BFI fra denne dato. Retningslinjene ble revidert andre gang med virkning fra 1. januar 2014 og tredje gang med virkning fra 1. oktober 2021.

Hovedmålet i arbeidet med retningslinjene er å gi fagstyret en ønsket ramme for arbeidet med bioingeniørfaget. Det er lagt vekt på å unngå for mange detaljer for å gi fagstyret rom og frihet til å styre ut fra framtidens behov.

2. Visjon, formål og prinsipielle holdninger

2.1 Visjon Bioingeniørene og bioingeniørfaget - en yrkesgruppe i utvikling og en vitenskap for framtida

2.2 Formål Bioingeniørfaglig institutt skal:

- arbeide for å videreutvikle den faglige og etiske standarden i utdanning og utøvelsen av alle sider av bioingeniørfaget
- ivareta bioingeniørenes autorisasjon
- arbeide for å synliggjøre bioingeniørenes kompetanse og yrkesgruppens rolle i norsk helsetjeneste
- være med på å forme samfunnets helse- og omsorgspolitikker • søke å utvikle bioingeniørfaget i global sammenheng

2.3 Prinsipielle holdninger og grunnlag for videre arbeid

2.3.1 Utdanningspolitikk

- Bioingeniørutdanningen skal være en medisinsk teknisk høyskoleutdanning primært rettet mot de medisinske laboratorier.
- Bioingeniørutdanningen skal være en nasjonal, enhetlig utdanning.

- Bioingeniørutdanningen skal gi grunnlag for autorisasjon i henhold til gjeldende helsepersonellov.
- Bioingeniørutdanningen skal gi studentene den nødvendige kunnskap for å ivareta samfunnets behov for bioingeniørfaglig kompetanse.
- Bioingeniørutdanningen skal gjenspeile yrkesgruppens ansvar for utøvelse av eget fag og egen arbeidssituasjon. Bioingeniørutdanningen skal gi grunnlag for videre studier opp til mastergrad og doktorgrad/ph.d nivå.

2.3.2 Forskning og fagutvikling

- Bioingeniørfaget skal utvikles i takt med samfunnets behov.
- Bioingeniørfagets utvikling skal i hovedsak styres av yrkesgruppen.
- Bioingeniører har ansvar for å holde seg faglig oppdatert innen eget fag.
- Bioingeniører skal ha en bevisst holdning til effekt og nytte av forskning og utvikling/bruk av ny teknologi.
- Bioingeniører skal reflektere over de etiske konsekvensene av arbeidet de utfører.

2.3.3 Helse- og omsorgspolitikk

- Prioriteringer innen helse- og omsorgssektoren må gjøres ut fra en samfunnsmessig helhetlig vurdering.
- Alle befolkningsgrupper skal ha samme rett til et tilfredsstillende og likeverdig helse- og omsorgstilbud.
- Helse- og omsorgstjenesten må ha et servicenivå som respekterer og tar hensyn til enkeltmenneskets behov.
- Det er det offentliges ansvar å sørge for en kvalitativ forsvarlig helse- og omsorgstjeneste.
- Forebyggende helse- og omsorgsarbeid må prioriteres.

3. Fagstyrets virksomhet

3.1 Fagstyrets ansvar

- Lede Bioingeniørfaglig institutt i tråd med visjon og formål, og i henhold til gjeldende retningslinjer.
- Utpeke medlemmer til instituttets råd og utvalg.
- Påse at instituttleder utfører sitt arbeid i henhold til retningslinjene.
- Ha ansvaret for at råd og utvalg fungerer i henhold til retningslinjene.
- Utarbeide årlige handlingsplaner.

- Utarbeide årlige beretning om instituttets virksomhet.
- Utarbeide de nødvendige retningslinjer for instituttets drift, samt foreslå og vedta endringer i de eksisterende.
- Utarbeide budsjett og følge opp regnskapet.
- Foreslå ekstrakontingents størrelse for medlemskap i instituttet.
- Innstille og fastsette arbeidsoppgaver ved ansettelse i instituttet.
- Ha ansvaret for at uravstemning i henhold til retningslinjer for valgordning, yrkesetiske retningslinjer, endringer av retningslinjer og oppløsning av instituttet, gjennomføres skriftlig og hemmelig og arrangeres slik at alle medlemmer kan stemme.

Listen er ikke uttømmende

3.2 Fagstyrets arbeidsform

- Fagstyret skal avholde minimum 6 møter pr. år
- Innkalling og sakspapirer til møter skal sendes ut i rimelig tid forut for møtene
- Det skal føres protokoll fra fagstyrets møter
- Fagstyret bør innhente den nødvendige kompetansen der den finnes, og kan ved behov nedsette ad-hoc utvalg eller mer permanente rådgivningsgrupper.
- Fagstyret bør benytte BFIs råd og utvalg som høringsinstans når saker av prinsipiell karakter behandles.
- Fagstyret er beslutningsdyktig når fire av medlemmene er til stede, hvorav leder eller nestleder er den ene. Fagstyrets møter ledes av leder eller nestleder. Hvert medlem i fagstyret har en stemme. Ved stemmelikhet har møteleder dobbeltstemme.

3.3 Fagstyrets arbeidsoppgaver

Oppgaver og aktivitetsnivå må til enhver tid gjenspeile bioingeniørfagets behov.

I tillegg til å videreføre og videreutvikle faglige aktiviteter for bioingeniører skal instituttet være en premissleverandør ved utarbeidelse av NITOs mål, spesielt innenfor utdanning og helsepolitikk. Følgende områder er viktige arbeidsområder for fagstyret og instituttet.

Opplistingen i pkt.3.3.1 til 3.3.8 er ikke uttømmende

3.3.1 Utdanningspolitikk

- Bidra til å utvikle rammeplan for bioingeniørutdanningen, og arbeide for at utdanningen er i samsvar med samfunnets behov for bioingeniørfaglig kompetanse.
- Løpende vurdere utdanningskapasitet og tilgang på studenter til bioingeniørutdanningen.

- Holde god kontakt med NITO studentene, ansatte ved bioingeniørutdanningene og beslutningstakere innen høyere utdanning.

3.3.2 Etter- og videreutdanning

- Arbeide for å videreutvikle egen etterutdanningsvirksomhet.
- Tilby etterutdanningsaktiviteter i tråd med medlemmenes behov for faglig utvikling og samfunnets behov for bioingeniørfaglig kompetanse.
- Videreutvikle samarbeidet med andre tilbydere av relevant etterutdanning.
- Arbeide for å bedre bioingeniørenes videreutdanningsmuligheter. Dette innebærer både å arbeide for at det opprettes flere særskilte videreutdanninger for bioingeniører, samt å arbeide for tilrettelegging av eksisterende undervisningstilbud ved universiteter og høyskoler.

3.3.3 Tidsskriftet Bioingeniøren

- Legge til rette for en kontinuerlig utvikling av Bioingeniøren slik at det er en viktig kilde til nyheter, debatt og faglig oppdatering for bioingeniører.
- Benytte Bioingeniøren til å formidle informasjon om instituttets virksomhet til medlemmene.

3.3.4 Autorisasjon

- Følge opp myndighetenes arbeid i tilknytning til lovgivning i forbindelse med autorisasjon av bioingeniører.
- Arbeide for å opprettholde standarden på de yrkesutøvere som får autorisasjon som bioingeniør.

3.3.5 Yrkesetikk

- Forvalte bioingeniørenes yrkesetiske retningslinjer slik at en opprettholder bioingeniørenes etiske engasjement, og sikrer at medlemmene utøver sitt yrke i henhold til yrkesetiske retningslinjer.

3.3.6 Generell faglig aktivitet

- Holde seg orientert om og bidra til utvikling av bioingeniørfaget både nasjonalt og internasjonalt.
- Delta aktivt i aktuelle fora både nasjonalt og internasjonalt.
- Sørge for god kommunikasjon og godt samarbeid med BFIs råd, utvalg og komiteer
- Opprettholde god kontakt med andre yrkesgrupper i helsetjenesten, og ta initiativ til samarbeid om kurs, opplæringstiltak og saker av felles interesse.
- Andre faglige aktiviteter etter egne vedtak.

3.3.7 Helsepolitikk

- Holde seg orientert om aktuelle helsepolitiske spørsmål.
- Ta del i debatter og uttale seg i forbindelse med temaer som er av overordnet betydning for utviklingen av norsk helsetjeneste.
- Arbeide for å være i en sentral posisjon ved behandling av saker i direkte tilknytning til bioingeniørfaget.
- Bidra som premissleverandør og bidragsyter ved utviklingen av NITOs målsettinger innen området helsepolitikk.

3.3.8 Internasjonalt arbeid

- Følge opp instituttets forpliktelser i forbindelse med medlemskap i internasjonale samarbeidsfora og interesseforeninger.
- Delta i aktuelle internasjonale faglige fora og ad-hoc utvalg i tilknytning til bioingeniørfaget.

4. Rettigheter og plikter for medlemmer i Bioingeniørfaglig institutt

4.1 Rettigheter

- Motta tidsskriftet Bioingeniøren.
- Delta i instituttets etterutdanningsvirksomhet.
- Fremme saker av prinsipiell karakter for fagstyret.
- Fremme kandidater ved valg til fagstyre og yrkesetisk råd.
- Fremme forslag om nyvalg til fagstyret og yrkesetisk råd i valgperioden.
- Fremme forslag om endring av instituttets retningslinjer.
- Fremme forslag om oppløsning av instituttet.
- Delta ved avstemning/uravstemning blant instituttets medlemmer.

4.2 Plikter

- Utføre sitt yrke i henhold til bioingeniørenes yrkesetiske retningslinjer.
- Være lojal overfor instituttets retningslinjer og regler.
- Informere fagstyret om viktige saker som berører instituttets virksomhet.

5. Generelle saksbehandlingsrutiner

5.1 Informasjon

- Kopi av sakslisten for fagstyrets møter sendes til medlemmer av BFIs faste råd og utvalg.

- Protokoll fra fagstyrets møter distribueres til medlemmer av BFIs faste råd og utvalg, samt NITOs hovedstyre.
- Informasjon om fagstyrets virksomhet gjøres kjent for medlemmene gjennom tidsskriftet Bioingeniøren.
- Referat fra møtene i Bioingeniørfaglig institutts råd og utvalg sendes fagstyrets medlemmer.

5.2 Avstemning/uravstemning

- Avstemning/uravstemning skal være skriftlig og hemmelig.
- Avstemning/uravstemning skal arrangeres slik at alle medlemmer kan stemme.

6. Valgordning

6.1 Fagstyre

- Fagstyret velges av og blant instituttets medlemmer for tre år av gangen.
- Det gjennomføres separate valg på leder, nestleder og fire styremedlemmer. Det velges to suppleanter som trer inn i fagstyret ved varig forfall av fagstyremedlemmer i valgperioden.
- Alle medlemmer av instituttet kan fremme forslag på kandidater til fagstyret. For å bli nominert til valg må forslag på samme kandidat komme fra minst to av instituttets medlemmer.
- Skriftlig forslag på kandidater må sendes fagstyret senest fire måneder før valg.
- Alle nominerte kandidater presenteres i Bioingeniøren.
- Instituttets medarbeidere er ansvarlig for den praktiske gjennomføringen av valget.

6.2 Yrkesetisk råd

- Yrkesetisk råd velges av og blant instituttets medlemmer for tre år av gangen.
- Det gjennomføres separat valg på leder og tre rådsmedlemmer, samt ett varamedlem.
- Alle medlemmer av instituttet kan fremme forslag på kandidater til yrkesetisk råd. For å bli nominert til valg må forslag på samme kandidat komme fra minst to av instituttets medlemmer.
- Skriftlig forslag på kandidater sendes fagstyret senest fire måneder før valg.
- Alle nominerte kandidater presenteres i Bioingeniøren.
- Instituttets medarbeidere er ansvarlig for den praktiske gjennomføringen av valget.

6.3 Nyvalg i valgperioden

- Medlemmene i BFI kan fremme forslag om nytt valg på fagstyre og yrkesetisk råd i en valgperiode.
- Minst to medlemmer må fremme skriftlig forslag om dette til fagstyret.
- Forslaget sendes ut til avstemning blant instituttets medlemmer og minst ¼ av medlemmene må støtte forslaget før nytt valg gjennomføres i en valgperiode.
- Nytt valg gjennomføres som beskrevet under pkt. 6.1 og 6.2 i retningslinjene.

7. Forvaltning av bioingeniørenes yrkesetiske retningslinjer

7.1 Yrkesetisk råds sammensetning

- Yrkesetisk råd består av leder og tre rådsmedlemmer som velges i henhold til pkt. 6.2.
- Fagstyret oppnevner en observatør til rådet blant fagstyrets medlemmer.

7.2 Yrkesetisk råds oppgaver

- Yrkesetisk råd skal gi råd og veilede organisasjonen og enkeltmedlemmer i yrkesetiske spørsmål.
- Yrkesetisk råd skal bistå fagstyret i arbeidet for økt bevisstgjøring om etisk refleksjon med forankring i yrkesetiske retningslinjer.
- Yrkesetisk råd skal følge med i de samfunnsmessige forhold som kan sette bioingeniørene i yrkesmessige dilemma med særlig vekt på den vitenskapelige utviklingen.
- Yrkesetisk råd skal vurdere brudd på de yrkesetiske retningslinjene og foreslå eventuelle sanksjoner for fagstyret.

7.3 Økonomi

Yrkesetisk råds økonomiske ramme blir fastsatt under fagstyrets årlige budsjettbehandling for Bioingeniørfaglig institutt.

7.4 Endring av yrkesetiske retningslinjer

- Endringer av bioingeniørenes yrkesetiske retningslinjer kan foreslås av medlemmer i Bioingeniørfaglig institutt.
- Yrkesetisk råd sammenfatter forslagene, og utarbeider sin anbefaling som sendes fagstyret.
- 2/3 av medlemmene i fagstyret må godkjenne endringsforslaget for at det skal sendes ut til uravstemning.
- Fagstyret avgjør når i perioden uravstemningen skal gjennomføres.

- Det kreves 2/3 flertall av de avgitte stemmer for at endringer i de yrkesetiske retningslinjer skal vedtas.
- Resultatet gjøres kjent for instituttets medlemmer.

8. Råd og utvalg, spesial- og fagkomiteer

8.1 Sammensetning og oppbygging

- Fagstyret oppnevner råd og utvalg, spesial- og fagkomiteer, i henhold til BFIs faglige og fagpolitiske aktivitet kfr. punkt 3 i BFIs retningslinjer.
- Råd, utvalg og komiteer er direkte underlagt fagstyret i Bioingeniørfaglig institutt.

8.2 Oppgaver

- Fagstyret utarbeider mandat og retningslinjer for BFIs råd, utvalg og komiteer.
- Råd og utvalg, spesial- og fagkomiteer har ansvar for å gi råd til fagstyret i faglige og fagpolitiske spørsmål.
- Spesialistkomiteen har ansvar for oppfølging og ivaretagelse av spesialistgodkjenning for bioingeniører.

8.3 Økonomi

Den økonomiske rammen for BFIs råd, utvalg og komiteer blir fastsatt under fagstyrets årlige budsjettbehandling for BFI.

9. Redaksjonskomiteen

9.1 Sammensetning

- De ansatte i Bioingeniørens redaksjon og fagstyrets leder har fast plass i komiteen. Ansvarlig redaktør er komiteens leder og journalist i Bioingeniøren er komiteens faste sekretær.
- Redaksjonskomiteens øvrige medlemmer oppnevnes av fagstyret, i samråd med redaktøren, for tre år av gangen. Funksjonstiden er den samme som for fagstyret.

9.2 Oppgaver

- Redaksjonskomiteen er et rådgivende organ for redaktøren i spørsmål som vedrører Bioingeniørens strategi og utvikling.
- Komiteen evaluerer utgivelsene og drøfter framtidige redaksjonelle satsingsområder.
- Komiteen fungerer som et bindeledd mellom redaksjonen og fagmiljøer rundt om i landet.
- Komiteen har et spesielt ansvar for å bidra til at medlemmenes interesser blir ivaretatt gjennom saklig informasjon i tidsskriftet Bioingeniøren, og skal søke å bidra til at tidsskriftet blir det viktigste bindeleddet mellom Bioingeniørfaglig institutt og dets medlemmer.

Komiteen skal bidra til at det som til enhver tid er faglig eller fagpolitisk aktuelt for bioingeniører kommer til uttrykk i Bioingeniørens spalter.

9.3 Arbeidsform

- Redaksjonskomiteen bør avholde minst fire møter i året.
- Det skal føres referat fra komiteens møter.
- Referat fra møtene sendes fagstyrets medlemmer, slik at disse holdes orientert om redaksjonskomiteens arbeid.

9.4 Økonomi

Komiteens økonomiske ramme fastsettes under fagstyrets årlige budsjettbehandling for Bioingeniørfaglig institutt.

10. Studiefondet

10.1 Formål

Formålet med instituttets studiefond er å gi økonomisk støtte til medlemmer av Bioingeniørfaglig institutt slik at de kan drive faglig utvikling som kan bidra til å heve bioingeniørfaget.

10.2 Hvem kan søke støtte

Kun yrkesaktive medlemmer som betaler kontingent til NITO og BFI kan søke studiefondet om støtte. Styret kan gjøre en individuell vurdering dersom medlemmer av ulike årsaker har kontingentfritak. Søker må være medlem både på søknadstidspunktet og ved utbetaling. Søker må være sammenhengende yrkesaktivt medlem i BFI siste 3 år. Søker må være a jour med kontingentbetalingen.

10.3 Hva kan det søkes støtte til

Instituttets yrkesaktive medlemmer kan søke studiefondet om støtte til:

- Faglig og annen relevant videreutdanning
- Posterstipend
- Utviklingsprosjekter og utredninger
- Forskning
- Andre formål

Vurdering av støtte innenfor hver kategori gjøres i henhold til Bioingeniørfaglig institutt og studiefondets formål og målsetning.

10.4 Forvaltning

- Studiefondet skal forvaltes av et styre bestående av tre medlemmer. Fagstyrets leder er leder av studiefondets styre. I tillegg utpekes to medlemmer av og blant fagstyrets medlemmer.
- Instituttets studiefond bygges opp av overskudd fra instituttets kurs og konferanser. Dersom et kurs går med underskudd, kan dette underskuddet trekkes av fondskapitalen.
- Studiefondets styre bestemmer hvor mye av fondets avkastning som skal tildeles hvert år. Studiefondets styre bestemmer om det skal deles ut midler utover fondets avkastning.
- Studiefondets styre kan velge ikke å benytte hele fondets avkastning i perioder, enten grunnet mangel på relevante søknader, eller for å styrke fondets grunnkapital.
- Studiefondets styre bestemmer hvor ofte søknader skal behandles. Styret har vanligvis tre tildelingsmøter per år.
- Studiefondets styre framlegger årlig regnskap og årsrapport til fagstyret.

10.3 Oppløsning

- Vedtak om oppløsning av studiefondet gjøres av Bioingeniørfaglig institutts medlemmer med minst $\frac{3}{4}$ flertall.
- Ved en eventuell oppløsning av instituttets studiefond opprettes en stiftelse av studiefondets kapital. Stiftelsen skal ha som formål å støtte forskning og videreutvikling av bioingeniørfaget.

11. Endringer av instituttets retningslinjer

- Endringer av instituttets retningslinjer kan foreslås av instituttets medlemmer og fagstyret.
- Endringsforslag behandles i fagstyret og må ved førstegangsbehandling få 2/3 flertall før det sendes ut til høring blant instituttets medlemmer.
- Endringsforslag gjøres kjent i tidsskriftet Bioingeniøren. Instituttets medlemmer gis tre måneders høringsfrist.
- Endringsforslaget tas opp til andre gangs behandling i fagstyret etter at høringsfristen er utløpt. Forslaget må vedtas med 2/3 flertall i den form det foreligger.
- Resultatet gjøres kjent for medlemmene i Bioingeniørfaglig institutt.

12. Oppløsning

- Oppløsning av Bioingeniørfaglig Institutt kan foreslås av et medlem/flere medlemmer i instituttet.

- Oppløsning av Bioingeniørfaglig Institutt kan kun vedtas av instituttets medlemmer i henhold til disse retningslinjer.
- Forslag om oppløsning av Bioingeniørfaglig Institutt må behandles og vedtas av to påfølgende fagstyrer. Med to påfølgende fagstyrer menes her fagstyrene i to påfølgende valgperioder. Ved første gangs behandling må forslaget få 3/4 flertall for at det skal videreføres til det neste fagstyret. Dersom forslaget får 3/4 flertall ved andre gangs behandling i fagstyret, sendes forslaget til uravstemning blant Bioingeniørfaglig Instituts medlemmer.
- Ved uravstemning om oppløsning er det et krav at minst 2/3 av instituttets medlemmer har avgitt stemme. Dersom mindre enn 2/3 har avgitt stemmen, må ny uravstemning foretas innen 2 måneder.
- Dersom det ved andre gangs uravstemning ikke oppnås 2/3 deltakelse, legges saken på nytt fram for fagstyret. Hvis $\frac{3}{4}$ av de avgitte stemmer støtter forslaget har fagstyret fullmakt til å vedta oppløsning. Hvis færre enn $\frac{3}{4}$ støtter forslaget kan ikke Bioingeniørfaglig Institutt oppløses.
- Endringer under punkt 12 oppløsning, kan kun foretas ved uravstemning